

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ และการอภัยโทษของนักโทษเด็ดขาดในคดีอาญา¹

จตุพร ชุมประเสริฐ²

จากการศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ และการอภัยโทษของนักโทษเด็ดขาดในคดีอาญา พบว่า ในปัจจุบันสังคมไทยกำลังเผชิญกับสภาพปัญหาความแออัดภายในเรือนจำ โดยทางกรมราชทัณฑ์พยายามที่จะแก้ไขปัญหาเพื่อลดความแออัดของเรือนจำ โดยการเร่งให้มีการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษ ตลอดจนการอภัยโทษให้แก่ผู้ต้องขังที่ผ่านหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนด โดยในปี 2563 ที่ผ่านมา กรมราชทัณฑ์ได้มีการรายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในเรือนจำ โดยมีสาระสำคัญข้อหนึ่งในรายงานดังกล่าว ได้มีการแจ้งให้ประชาชนทราบว่า กรมราชทัณฑ์ได้เร่งพักการลงโทษและลดวันต้องโทษจำคุกให้แก่ผู้ต้องขังที่ผ่านเกณฑ์เพื่อลดความแออัดในเรือนจำ โดยห้วงเวลาที่ผ่านมาสามารถพักการลงโทษผู้ต้องขังได้จำนวนมากถึง 8,000 ราย ซึ่งมากกว่าในช่วงเวลาปกติถึง 2 เท่า ประกอบกับได้มีการประกาศใช้พระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2563 โดยมีผู้ต้องขังที่ผ่านเกณฑ์ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำประมาณ 40,000 ราย และมีนักโทษเด็ดขาดที่เข้าหลักเกณฑ์ ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกตามสัดส่วน ประมาณ 200,000 รายด้วยกัน

จากสถานการณ์ดังกล่าวสร้างความตื่นตระหนก หวาดผวาและความกังวลใจให้แก่ประชาชนในสังคมไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากในปี 2548 ที่ผ่านมามีอุบัติเหตุจากเหตุการณ์สะเทือนขวัญอันโด่งดังในกรณีของฆาตกรต่อเนื่องที่ก่อเหตุล่อลวงหญิงสาวหมอนวด และนักรื้อคาเฟ่ไปหลบนอนก่อนลงมือฆ่าอย่างโหดเหี้ยม โดยลงมือก่อเหตุในหลายจังหวัด รวมจำนวน 5 ศพ กระทั่งถูกจับกุมได้ในที่สุด โดยคดีนี้ศาลได้พิพากษาลงโทษประหารชีวิตทุกคดีรวมทั้งสิ้น 5 คดี แต่เนื่องจากจำเลยให้การรับสารภาพในทุกคดี จึงได้รับการลดโทษเหลือจำคุกตลอดชีวิตในทุกคดี ต่อมา ฆาตกรต่อเนื่องดังกล่าวได้รับการลดโทษตามกระบวนการทางกฎหมายเรื่อยมาตามลำดับ โดยใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำจริง ๆ เป็นเวลาเพียง 14 ปีเท่านั้น

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ และการอภัยโทษของนักโทษเด็ดขาดในคดีอาญา โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ สันตาสว่าง และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.ปภาศรี บัวสวรรค์

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดเชียงใหม่) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

จนกระทั่งได้พ้นโทษในปี 2562 และได้กลับมาลงมือก่อเหตุซ้ำอีกครั้งในปีเดียวกัน โดยการฆ่ารัดคอแม่บ้านของโรงแรมซึ่งเป็นเหยื่อรายที่ 6 ที่จังหวัดขอนแก่น

จากเหตุการณ์ดังกล่าว จะเห็นได้ว่าภายหลังจากที่ศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยแล้ว แต่กฎหมายได้ให้อำนาจแก่กรมราชทัณฑ์สามารถที่จะปล่อยจำเลยออกสู่สังคมก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ศาลได้พิพากษาจำคุกจำเลยได้ หากปรากฏว่าจำเลยเข้าหลักเกณฑ์ที่จะได้รับการลดวันต้องโทษจำคุก พักการลงโทษ หรือการอภัยโทษ กระบวนการดังกล่าวจึงเปรียบเสมือนเป็นการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาล ทำให้คำพิพากษาของศาลไม่มีความศักดิ์สิทธิ์ ส่งผลให้จำเลยในบางคดีไม่เกิดความหยาบจำและกลับไปสร้างความเดือดร้อนให้แก่สังคมอีกโดยการกระทำความผิดซ้ำอีกภายหลังจากที่ได้รับการปล่อยตัว

จากการศึกษาทำให้ทราบถึงปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ และการอภัยโทษของนักโทษเด็ดขาดในคดีอาญา ซึ่งยังคงมีข้อบกพร่องในตัวพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 ตลอดจนกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ ตลอดจนการอภัยโทษโดยยังไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้อยู่หลายประการ ดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก คือ ปัญหาเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ โดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคม เนื่องจากตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52 (5) , (7) และ กฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 ข้อ 26 และ ข้อ 40 ได้กำหนดระยะเวลาในการจำคุกซึ่งเป็นระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยของสังคมเอาไว้สั้นจนเกินไป ซึ่งส่งผลให้นักโทษเด็ดขาดดังกล่าวมีโอกาสได้ออกมาใช้ชีวิตภายนอกเรือนจำเร็วจนเกินสมควร ฉะนั้นหากกฎหมายมีการกำหนดระยะเวลาเพื่อความปลอดภัยที่ไม่เหมาะสมหรือสั้นจนเกินไป อาจทำให้ผู้ต้องขังไม่เกิดความหยาบจำอันจะส่งผลให้เมื่อผู้ต้องขังถูกปล่อยตัวไปแล้วอาจย้อนกลับไปกระทำความผิดซ้ำอีกสร้างความกังวลใจให้แก่สังคม และเป็นการทำให้คนสังคมรู้สึกหวาดผวา และรู้สึกไม่ปลอดภัยได้

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก เมื่อพิจารณาถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกตามคำสั่งคณะกรรมการราชทัณฑ์ ที่ 3/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกแล้ว จะเห็นว่าไม่มีหน่วยงานศาลเข้าไปเกี่ยวข้องเลย โดยในการลดโทษวันต้องโทษจำคุกซึ่งเป็นขั้นตอนของกรมราชทัณฑ์ ถูกมองว่าผิดหลักสากล เนื่องจาก กระบวนการในการลดวันต้องโทษจำคุกของประเทศไทยนั้นเป็นกระบวนการแบบปิด กล่าวคือเป็นการดำเนินการเฉพาะแต่ภายในฝ่ายบริหารและคณะกรรมการของกรมราชทัณฑ์ เพราะไม่มีหน่วยงานตัดสินใจอย่าง “ศาล” ร่วมอยู่ด้วย ในกระบวนการตัดสินใจของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกด้วยเลย ทั้ง ๆ ที่การลดวันต้องโทษจำคุกนั้นเป็นมาตรการในการลดระยะเวลาในการต้องโทษจำคุกของผู้ต้องขังให้น้อยลง โดยการลด

วันต้องโทษจำคุกแล้วปลดปล่อยให้นักโทษเด็ดขาดออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดระยะเวลาตามคำพิพากษา อันมีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาล แต่กลับไม่ให้ศาลเข้าไปมีส่วนร่วมในการพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติปล่อยตัวลดวันต้องโทษจำคุกแก่นักโทษเด็ดขาด ส่งผลต่อการลดวันต้องโทษจำคุก หรือกำหนดเงื่อนไขในการคุมประพฤติด้วยเลย ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความโปร่งใสและการใช้ดุลพินิจตามอำนาจในทางที่มีชอบ เนื่องจากขาดหน่วยงานศาลในการร่วมพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษให้นักโทษเด็ดขาด ทำให้เกิดความเสี่ยงที่สิทธิของผู้เสียหายหรือนักโทษจะถูกล่วงละเมิดได้ หากมีการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาวินิจฉัยให้นักโทษคนใดได้รับหรือไม่ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกไปตามอำเภอใจในทางที่มีชอบ

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในการพิจารณาลั่นกรงบุคคลซึ่งควรได้รับการอภัยโทษในกรณีการขอพระราชทานอภัยโทษเป็นการเฉพาะราย เนื่องด้วยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 259 ได้กำหนดตัวบุคคลที่มีสิทธิยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษไว้กว้างมาก โดยเปิดโอกาสให้ผู้ต้องโทษที่คดีถึงที่สุดแล้ว หรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้อง สามารถยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษได้ทุกประเภทคดี ซึ่งความผิดบางประเภทนั้นไม่สมควรที่จะได้รับการอภัยโทษ เพราะเมื่อพิจารณาโดยคำนึงถึงความร้ายแรงของแต่ละฐานความผิดแล้ว พบว่าความผิดบางฐานเป็นความผิดที่ร้ายแรงและอาจก่อให้เกิดความเสียหายในทางเศรษฐกิจและสังคมได้ จึงไม่สมควรที่จะได้รับการอภัยโทษ เช่น ความผิดที่มีลักษณะเป็นการฆาตกรรมต่อเนื่องฆ่าหั่นศพ ข่มขืนแล้วฆ่าไม่ว่าจะเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติหรือคนไทยก็ตาม รวมไปถึงการกระทำความผิดในที่สาธารณะ ตลอดจนคดียาเสพติดที่มีลักษณะเป็นผู้ผลิตหรือผู้ค้ารายใหญ่ เป็นต้น ซึ่งกำลังเป็นปัญหาใหญ่ภายในสังคมปัจจุบัน โดยลักษณะของการกระทำความผิดตามที่ได้กล่าวไปนั้นแสดงให้เห็นถึงความโหดเหี้ยม ทารุณของผู้กระทำความผิดและอาจก่อให้เกิดผลเสียหายต่อสังคมได้ หากกฎหมายยังคงเปิดโอกาสให้คดีประเภทดังกล่าวข้างต้นนี้สามารถยื่นขอพระราชทานอภัยโทษได้ อาจส่งผลให้ประชาชนในสังคมเกิดความหวาดกลัว หวาดระแวงและความกังวลใจ เพราะเกรงว่าผู้กระทำความผิดในคดีลักษณะดังกล่าวจะได้รับอภัยโทษทำให้ได้รับอิสรภาพเร็วเกินกว่าโทษที่ผู้กระทำความผิดเหล่านั้นสมควรจะได้รับตามคำพิพากษาของศาล ทำให้ไม่เกรงกลัวและไม่หลาบจำ และอาจหวนย้อนกลับมากระทำความผิดซ้ำในลักษณะเดียวกันอีก และนอกจากนั้นยังทำให้มีการยื่นถวายฎีกาเพื่อขอพระราชทานอภัยโทษเข้ามาจำนวนมาก ส่งผลกระทบต่ออัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานการขอพระราชทานอภัยโทษเป็นรายบุคคลที่มีไม่เพียงพอต่อสัดส่วนของปริมาณงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้กระบวนการขอพระราชทานอภัยโทษเป็นไปอย่างล่าช้า ซึ่งกระทบต่ออิสรภาพของนักโทษเด็ดขาดที่สมควรจะได้รับพระราชทานอภัยโทษให้ปล่อยตัว เช่นนักโทษที่กระทำความผิดเพียงเล็กน้อย ลักษณะคดีไม่รุนแรงมากนัก เป็นต้น

ปัญหาประการที่สี่ คือ ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการดำเนินการพิจารณาฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษในกรณีการขอพระราชทานอภัยโทษเป็นการเฉพาะราย โดยเมื่อพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในเรื่องของอภัยโทษ ตามมาตรา 259 – 267 นั้น กฎหมายกำหนดไว้แต่เพียงว่าบุคคลใดบ้างที่มีสิทธิยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ และหน่วยงานใดเป็นผู้รับเรื่องและส่งเรื่องต่อให้หน่วยงานใดรับเรื่องไว้ดำเนินการพิจารณาต่อไป แต่ไม่ได้กำหนดในเรื่องของระยะเวลาว่าภายหลังจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้รับเรื่องไว้ดำเนินการพิจารณาแล้วต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่วันนับแต่วันที่รับเรื่อง จึงทำให้ผู้ที่ยื่นเรื่องทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษไม่สามารถทราบได้เลยว่าผลฎีกาจะแจ้งมายังตนต้องใช้เวลานานเท่าใด ประกอบกับตามมาตรา 264 ได้กำหนดไว้ว่า “เรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษอย่างอื่นซึ่งมิใช่โทษประหารชีวิตถ้าถูกยกหนหนึ่งแล้ว จะยื่นใหม่อีกไม่ได้จนกว่าจะพ้นสองปีนับแต่วันถูกยกครั้งก่อน” ซึ่งหากพระมหากษัตริย์ทรงไม่พระราชทานอภัยโทษให้แก่ผู้ต้องขังรายที่ได้ยื่นเรื่องทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ ก็จะส่งผลให้สิทธิในการยื่นเรื่องทูลเกล้าฯ อีกถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษในครั้งใหม่ถูกขยายระยะเวลาออกไปอีก เนื่องจากกฎหมายกำหนดให้สามารถยื่นใหม่ได้เมื่อพ้นระยะเวลาสองปีนับแต่วันถูกยกครั้งก่อน ซึ่งกระทบต่ออิสรภาพของผู้ต้องขังในทางอ้อมอีกด้วย และนอกจากนั้นยังอาจทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการหรือปฏิบัติหน้าที่ตามอำเภอใจทำให้เกิดการประวิงเวลาหรือเกิดความล่าช้าในการดำเนินการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ ส่งผลให้ระยะเวลาสองปีให้ผู้ต้องคำพิพากษาที่ไม่ใช่โทษประหารชีวิตจะสามารถยื่นเรื่องราวทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษได้ใหม่นั้นขยายออกไปด้วย ซึ่งจะกระทบต่ออิสรภาพของนักโทษด้วยเช่นเดียวกัน

จากการศึกษาค้นคว้าปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก การพักการลงโทษ และการอภัยโทษของนักโทษเด็ดขาดในคดีอาญา ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะ ดังนี้

กรณีประเด็นปัญหาข้อที่หนึ่ง เห็นสมควรแก้ไขบทบัญญัติในเรื่องการลดวันต้องโทษจำคุกและการพักการลงโทษ ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560 มาตรา 52(5) และ (7) ประกอบกับกฎกระทรวงกำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาดและเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ พ.ศ. 2562 ข้อ 26 และข้อ 40 โดยแก้ไขบทบัญญัติให้นักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับประโยชน์จากการลดวันต้องโทษจำคุก หรือพักการลงโทษจะต้องได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดมาแล้วเท่ากับระยะเวลาของโทษที่เหลืออยู่ หรือสำหรับกรณีผู้กระทำความผิดซ้ำจะต้องได้รับโทษจำคุกมาแล้วเป็นเวลาอย่างน้อยเท่ากับสองเท่าของระยะเวลาของโทษที่เหลืออยู่ หรือไม่น้อยกว่ายี่สิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนแปลงโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ทั้งนี้ เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าจะได้รับความปลอดภัยจากอาชญากรร้ายแรงในช่วงระยะเวลาหนึ่ง และเพื่อให้นักโทษเกิดความรู้สึกเสียดสีและเกรงกลัวต่อการถูกลงโทษ

กรณีประเด็นปัญหาข้อที่สอง เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งคณะกรรมการราชทัณฑ์ ที่ 3/2561 เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุก โดยเพิ่มเติมให้มี ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ร่วมเป็นคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาวินิจฉัยลดวันต้องโทษจำคุกด้วย เพื่อเป็นการสร้างระบบการตรวจสอบหรือถ่วงดุลอำนาจรวมถึงการทำงานร่วมกันขององค์กรศาลและกรมราชทัณฑ์และเพื่อรักษาสมดุลระหว่างประสิทธิภาพในกระบวนการบังคับโทษอาญากับความจำเป็นในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้เสียหายรวมถึงผู้ต้องขัง และป้องกันมิให้มีการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่โดยมิชอบหรือใช้อำนาจตามอำเภอใจ

กรณีประเด็นปัญหาข้อที่สาม เห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติม บทบัญญัติในมาตรา 259 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้ผู้ต้องคำพิพากษาได้รับโทษอย่างใด ๆ หรือผู้ที่มีประโยชน์เกี่ยวข้องกับเว้นแต่ความผิดในคดีที่มีลักษณะเป็นการฆ่าโดยกระทำทารุณโหดเหี้ยม อุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ อันได้แก่ ฆาตกรต่อเนื่อง ฆ่าหั่นศพ ฆ่าข่มขืนแล้วฆ่า ตลอดจนคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษที่มีลักษณะเป็นผู้ผลิตหรือผู้ค้ารายใหญ่ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าจะหลุดเกล้าๆ ถวายเรื่องราวต่อพระมหากษัตริย์ขอรับพระราชทานอภัยโทษ จะยื่นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อสร้างความปลอดภัยให้แก่สังคมและเพื่อป้องกันมิให้มีการถวายฎีกาพ่วงหรืออันเป็นการรบกวนพระราชหฤทัยขององค์พระมหากษัตริย์

กรณีประเด็นปัญหาข้อที่สี่ เห็นสมควรให้มีการบัญญัติมาตราเพิ่มเติม โดยการเพิ่มมาตรา 259/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ความว่า “สำหรับระยะเวลาในการพิจารณาฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษนั้น หลังจากที่ได้รับฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษแล้ว ให้เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องโทษดำเนินการสอบสวนและรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยให้รับส่งเรื่องราวและเอกสารที่เกี่ยวข้องไปยังกรมราชทัณฑ์ ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับฎีกาขอพระราชทานอภัยโทษ หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 30 วัน

ทั้งนี้ กรมราชทัณฑ์จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จและเสนอความเห็นต่อกระทรวงยุติธรรม ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับเรื่องราวขอพระราชทานอภัยโทษจากเรือนจำหรือทัณฑสถาน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน 2 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 30 วัน

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมพิจารณาให้ความเห็น และเสนอเรื่องให้แก่นายกรัฐมนตรี ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับเรื่องราวจากกรมราชทัณฑ์ โดยให้นายกรัฐมนตรีนำความขึ้นกราบบังคมทูลฯ ต่อไปภายใน 30 วันนับแต่ได้รับเรื่องราวจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เมื่อได้มีการนำความขึ้นกราบบังคมทูลฯ ต่อองค์พระมหากษัตริย์แล้ว หากไม่มีพระราชวินิจฉัยจนล่วงพ้นระยะเวลา 6 เดือนนับแต่ได้มีการถวายเรื่องราวขึ้นกราบบังคมทูลฯ ให้ถือว่ามิพระราชวินิจฉัยให้ยกฎีกา

หากมีพระราชวินิจฉัยเป็นประการใด ให้แจ้งผลฎีกาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ มีพระราชวินิจฉัย และให้นายกรัฐมนตรีมีหนังสือสำคัญแจ้งผลฎีกาไปยังกระทรวงยุติธรรมหรือกรมราชทัณฑ์ ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ ได้รับแจ้งผลฎีกา ทั้งนี้ให้กรมราชทัณฑ์แจ้งผลฎีกาไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ควบคุมตัวผู้ต้องโทษ ภายใน 30 วันนับแต่ได้รับแจ้งผลฎีกา เพื่อให้เรือนจำหรือทัณฑสถานนั้น รับผิดชอบการแจ้งผลฎีกาให้แก่ผู้ยื่นฎีกาทูลเกล้าฯ ทราบและดำเนินการตามพระราชหัตถเลขาหรือคำสั่งขกฎีกาต่อไป” ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการเกี่ยวกับระยะเวลาเร่งรัดและเพื่อป้องกันมิให้แต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่โดยประวิงเวลาตามอำเภอใจ และเพื่อเป็นการคุ้มครองอิสรภาพของนักโทษ

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวัฒน์ สุทธิโยธิน. **ทฤษฎีการลงโทษ**. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2555.
- คาริน ทูเรียนงาม. “การลดวันต้องโทษจำคุก : ศึกษาเปรียบเทียบในระบบกฎหมายไทยกับฝรั่งเศส.” วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2556.
- นัทธี จิตสว่าง. **หลักทัณฑวิทยา**. กรุงเทพมหานคร: กรมราชทัณฑ์, 2540.
- เพียว ศรีแสงทอง. **การลงโทษและการแก้ไขผู้กระทำผิด (Punishment and Correction)**. กรุงเทพมหานคร: บริษัท จรัสสินทวงศ์การพิมพ์ จำกัด, 2554.
- วราวุธ มั่นคง. “ลักษณะทางสังคมและจิตวิทยาของผู้ถูกคุมประพฤติ : กรณีศึกษาสำนักงานคุมประพฤติ ประจำศาลจังหวัดพระโขนง.” วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551.
- สิทธิกร ศักดิ์แสง และณัฐภัทร ธีรารังค์กุล. “แนวคิดและทฤษฎีในทางกฎหมายรัฐธรรมนูญว่าด้วยอำนาจอธิปไตยที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550.” **วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี** ปีที่ 6, 1 (มิถุนายน 2557): 212-213.